

PRAMONĖS 4.0 DIKTUOJAMI IŠŠŪKIAI: VIEŠOJI POLITIKA BEI LIETUVOS MIESTŲ IR RAJONŲ KONVERGENCIJA

Problemos strateginė svarba valstybei ir visuomenei bei neatidėliotino jos sprendimo poreikio pagrindimas

2010–2016 m. dviejuose trečdaliuose EBPO šalių pastebima regioninio produktyvumo lygio konvergencija. 2016 m. produktyviausias regionas buvo vidutiniškai dvigubai našesnis už mažiausiai produktyvų regioną EBPO šalyse. Reikėtų vertinti ir tai, kad net tame pačiame regione gali atsirasti didelių erdvinių skirtumų, ypač tarp miestų ir rajonų vietovių. Integracinis produktyvumo augimas svarbus dėl jo poveikio vietos gyvenimo sąlygoms, darbo užmokesčio ir vietos gyventojų pajamų pokyčiams. Integracinis augimas reiškia, kad bus sudarytos sąlygos, leidžiančios visiems žmonėms, nepriklausomai nuo erdvinių skirtumų, turėti aukštą gyvenimo kokybę ir galimybes visapusiškai dalyvauti ir aktyviai prisidėti prie ekonominio augimo ir visuomenės pažangos.

Naujos Pramonės 4.0 koncepcijos įgyvendinimas susijęs su spartesniu ekonomikos, visuomenės ir aplinkos permainų tempais ir technologiniais proveržiais tokiose srityse kaip robotika, daiktų internetas, dirbtinis intelektas, energetikos sistemos ir bioekonomika. Tačiau galimybės sukuria ir grėsmes, kad dėl nevienodo inovacinio imlumo, kompetencijos kėlimo ir perkvalifikavimo sistemos pertvarkos, gebėjimo prisitaikyti naujoms darbo vietoms, gali būti pažeisti integracinio augimo principai.

Siekiant, kad Lietuva sėkmingai prisitaikytų prie skaitmeninės eros poveikio, išnaudotų savo konkurencinius pranašumus ir nepažeistų regionų integracinės konvergencijos, būtina užtikrinti, kad Lietuvos viešoji politika būtų veiksmingai orientuota prie su šiais procesais susijusių iššūkių, padėtų tradicinei pramonei transformuotis ir kurtis naujiems verslams, nesukeltų dar didesnio ekonominio atotrūkio tarp miesto ir regionų, nesukeltų netolygaus pramonės konkurencinio augimo.

Spreštiniai uždaviniai

Užtikrinant kolektyvinės lyderystės platformos privalumus ir suinteresuotojų pusių interesų suderinimą, sukurti dinamišką skaitmeninio sektoriaus aplinką, užtikrinti visapusę skaitmeninių inovacijų integraciją visuose ekonomikos sektoriuose ir regioninėse erdvėse, siekiant užkirsti kelią netolygiai plėtrai ir socialinėms problemoms.

Laukiami rezultatai

Siūlymai, kuriuose būtų identifikuotos sritys, kuriose Lietuva sėkmingiausiai galėtų išnaudoti turimą potencialą pramonės skaitmeninimo srityje, įvardinti trūkumai ir keliai sprendžiant miesto ir rajono konvergencijos ir integruotos plėtros, pateiktos rekomendacijos dėl veiksmingos viešosios politikos (interesų suderinimo ir sąveikos) priemonių, orientuotų į Pramonės 4.0 plėtros skatinimą. Rekomendacijos dėl esamos teisinės aplinkos pokyčių, galimų rizikų įvertinimas, tame tarpe ir poveikio Lietuvos regionų ekonominės plėtros dimensijoje ir galimų kelių joms išspręsti, kompetencijos kėlimo ir perkvalifikavimo sistemos pertvarkos, Lietuvos pramonės skaitmenizacijos gairių viešinimo kelių ir būdų.

Tyrimų trukmė – iki 6 mėn.